

"Gördüm ki, âlem-i misal, nihayetsiz fotoğraflar ve her bir fotoğraf, hadsiz hadisat-ı dünyeviyeyi aynı zamanda hiç karıştırmayarak alıyor..." İzah eder misiniz?

"Gördüm ki, âlem-i misal, nihayetsiz fotoğraflar ve her bir fotoğraf, hadsiz hâdisât-ı dünyeviyeyi aynı zamanda hiç karıştırmayarak alıyor. Binler dünya kadar büyük ve geniş bir sinema-i uhreviye ve fâniyâtın fâni ve zail hallerini ve vaziyetlerini ve geçici hayatlarının meyvelerini sermedî temaşagâhlarda ve cennette saadet-i ebediye ashablarına da dünya maceralarını ve eski hâtıratlarını levhalarıyla gözlerine göstermek için pek büyük bir fotoğraf makinası olarak bildim."(1)

Şu gördüğümüz âlemdeki her şeyin, her hadisenin bir misalinin mevcut olduğu ayrı bir âlem var. Ve o âleme, âlem-i misal deniliyor. Misal âlemi, ruhlar âleminden daha kesif; şu âlem-i şahadetten ise daha lâtif. Bu mahiyetiyle, iki âlem arasında bir berzah gibidir. Allah'ın dışındaki her şeyin bir kendisi, bir de böyle misal ve imaj boyutu vardır.

Kısaca âlem-i misal maddi alemlerin film, fotoğraf ve imajının alınıp saklandığı bir arşiv niteliğindedir. Bu alemde maddi alemlerin fotoğrafının alınmasının nedeni ise ahiret aleminde dünyevi hadiselerin yeniden seyrettirilmek istenmesidir.

Mesela, cennete giren bir insan "**Ben dünya hatıralarımı yeniden görmek ve seyretmek istiyorum.**" dediğinde âlem-i misaldeki bu film, imaj ve fotoğraflar gösterime girecek tıpkı bir sinema filmi gibi.

Bedir savaşını görmek istiyorum denildiğinde Bedir savaşının âlem-i misaldeki görüntüsü seyredilebilecek vs...

1) bk. [Sözler, On Üçüncü Söz, Hüve Nüktesi.](#)